

## Schriftelijke vragen (RvO artikel 51)

Datum

30 september, 2024

Onderwerp

Schadevergoedingen na wolvenaantallen

Cijfers over preventieve maatregelen en uitkeringen schade

Per 26 mei 2023 heeft de provincie Utrecht de subsidieregeling [wolfwerende rasters](#) opengesteld. Naar aanleiding hiervan, het [Bronbestand met gemelde veeschade van BIJ12](#) (laatst bijgewerkt op 20 september 2024) en de [Beleidsregels natuur en landschap 2024](#) hebben wij onderstaande vragen.

In het BIJ12 bronbestand is te zien dat de meest recente schademelding op 19/09/24 is ingediend. Echter, de meest recente melding waarbij de diersoort is vastgesteld, is van 10/07/24.

1. Wat is de stand van zaken van de oplossing waar BIJ12, de provincies en WENR aan werken om het toegenomen aantal DNA-monsters tijdig te analyseren? / Wat is de huidige verwachting in het verwerken van de achterstand in DNA-analyses?

Uitgaande van de beschikbare data vanaf openstelling subsidieregeling wolfwerende rasters tot en met 10 juli 2024, is te zien dat bij 26 schademeldingen is vastgesteld dat het om (vermoedelijk) een wolf ging.

2. Bij hoeveel van de 26 schademeldingen zijn er ook vergoedingen uitgekeerd?
3. Is het nemen van preventieve maatregelen een voorwaarde geweest voor het vergoeden van de schade, zoals dat bij andere vormen van schade door dieren uit de natuur wel het geval is? Zo nee, waarom is dit niet het geval geweest? Geldt dit ook voor veehouders die meerdere malen schade aan hun dieren hebben gemeld en vergoed hebben gekregen?
4. Bij hoeveel van de meldingen die tot schade-uitkeringen hebben geleid zijn er preventieve maatregelen getroffen door de dierhouder? Om welke en hoeveel maatregelen gaat het?
5. In hoeveel gevallen voldeden de preventieve maatregelen niet aan de adviesnormen?
6. In hoeveel gevallen is er door de dierhouder gebruik gemaakt van de subsidieregeling wolfwerende rasters?
7. Bij hoeveel van de dierhouders die meerdere keren een aanvraag voor schadevergoeding hebben ingediend zijn er na de eerste melding meer preventieve maatregelen getroffen?

## Wettelijke grondslag uitkering schade door wolf

In artikel 1.6 van het Besluit houders van dieren is in het derde lid bepaald: “een dier wordt, indien het niet in een gebouw wordt gehouden, bescherming geboden tegen slechte weersomstandigheden, gezondheidsrisico’s en zo nodig roofdieren.”

In artikel 6.1 van de Wet Natuurbescherming (per 1 januari 2024 ondergebracht onder artikel 15.53 van de Omgevingswet) is geregeld dat gedeputeerde staten een tegemoetkoming kunnen geven voor schade die is aangericht door de wolf. Bepaald is dat de tegemoetkoming slechts wordt verleend voor zover een belanghebbende schade lijdt “die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven.”

In artikel 4:81, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht, dat eveneens de grondslag is voor Provinciale beleidsbepalingen aangaande tegemoetkoming in schade door fauna, staat voorts:

“Grondgebruikers die schade van beschermde dieren ondervinden, kunnen onder omstandigheden een tegemoetkoming in deze schade krijgen. Uitgangspunt is dat de schade die de grondgebruiker of zijn jachthouder had kunnen voorkomen of beperken niet voor een tegemoetkoming in aanmerking komt. Aanknopingspunt voor het beleid is dat een belanghebbende alles in het werk moet stellen om schade ter voorkomen of te beperken. Het moet voorts gaan om schade die niet tot het normale bedrijfsrisico en het normale maatschappelijke risico van de betrokkene behoort. Een zekere mate van schade door in het wildlevende beschermde dieren dient eenieder voor lief te nemen. De bescherming van have en goed tegenschade door dieren is primair de verantwoordelijkheid van de grondgebruiker zelf. Daarbij is het nemen van maatregelen gericht op het voorkomen van schade een eerste aandachtspunt. Pas als dergelijke maatregelentekort schieten, is schadebestrijding aan de orde.”

Naar aanleiding van bovenstaande wettelijke bepalingen hebben wij de volgende vragen:

8. Is GS het met ons eens dat door het Rijk goed gekeken moet worden naar of de toekenning van schadevergoeding voor door een wolf gedode dieren in strijd is met bovenstaande wettelijke voorschriften in het geval dat de betreffende dierenhouder geen wolfwerende hekken heeft aangebracht of anderszins maatregelen heeft getroffen? Zo nee, kunt u dit toelichten?

Op grond van de Provinciewet is er een provinciale Rekenkamer die erop moet toezien dat uitgaven een wettelijke grondslag hebben. In artikel 183 van die wet is bepaald: “De

rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde beleid.”

9. Is GS van oordeel dat het toekennen van schadevergoeding voor door wolf gedode dieren die niet door de dierenhouder in kwestie afdoende beschermd waren ‘doelmatig, doeltreffend en rechtmatig’ is?
10. Is GS zich ervan bewust dat er een klacht kan worden ingediend bij de Rekenkamer over de oneigenlijk besteding van publieke middelen door het niet-rechtmatig uitkeren van vergoedingen voor schade door wolven? Wat zijn de juridische, financiële en beleidsmatige consequenties op het moment dat de Rekenkamer oordeelt dat deze uitkeringen onrechtmatig zijn? Kan dit bijvoorbeeld betekenen dat belanghebbenden het schadevergoedingsbeleid aanhangig kunnen maken bij de rechter?

#### Beleidsregels Natuur en Landschap 2024

In artikel 4.3, lid 1 van de Beleidsregels natuur en landschap 2024, is het volgende bepaald: “Gedeputeerde Staten verlenen slechts een tegemoetkoming, indien en voor zover naar hun oordeel de aanvrager de schade niet had kunnen voorkomen en beperken door het treffen van maatregelen of inspanningen waartoe de aanvrager naar eisen van redelijkheid en billijkheid was gehouden.” Een maatregel ter voorkoming van schade die redelijkerwijs van een aanvrager verlangd kan worden, is het tijdig plaatsen van een deugdelijk raster (art. 4.3, lid 2b). In art. 4.7, lid 4 wordt echter gesteld dat er in het geval van schade door de wolf niet getoetst wordt op al dan niet getroffen preventieve maatregelen. De bepaling stelt ook: “Gedeputeerde Staten kunnen besluiten om binnen de provincie, nadere voorwaarden te stellen om voor een tegemoetkoming in aanmerking te komen.”

11. Bent u het met ons eens dat het cruciaal is om gehouden dieren in Utrecht zo snel mogelijk goed te beschermen tegen wolvenaantallen om dierenleed tegen te gaan en om te voorkomen dat we wolven aanleren dat gehouden dieren een geschikte prooi zijn? Zo nee, waarom niet?
12. Bent u het met ons eens dat het niet langer toekennen van een schadevergoeding aan dierhouders die geen preventieve maatregelen hebben getroffen, ervoor zorgt dat er sneller en meer preventieve maatregelen getroffen zullen worden? Zo nee, kunt u dit toelichten?
13. Wordt er op dit moment binnen de provincie gekeken naar het aanscherpen van de voorwaarden voor tegemoetkoming bij wolvenaantallen? Zo ja, hoe snel kunnen deze voorwaarden worden aangepast? Zo niet, wanneer bent u voornemens om dit wel te gaan doen?

Wij zien uw antwoorden graag tegemoet.

Indieners  
Jesseka Batteau  
Partij voor de Dieren

Marjolein van Elteren  
GroenLinks